تصحیف «فصل القرآن» به «فضل القرآن» در روایت «ان کان ابن مسعودلا یقرأ علی قرائتنا»

دیروز برخی از نکات مطرح شد و برخی ماند. یکی کلمه «فضل» بود که در کافی شریف آمده بود. گفت با ربیعة الرای محضر امام علیه‌السلام رفتیم، «فذکرنا فضل القرآن». من عرض کردم اینکه امام علیه‌السلام سریع بفرمایند: «فقال علیه‌السلام ان کان ابن مسعود لایقرأ علی قرائتنا..»، خب فضل القرآن چه مناسبتی داشت که حضرت سریع بفرمایند: «اگر ابن مسعود لایقرأ»؟! لذا این احتمال را به قرینه روایات دیگر عرض کردم، این احتمال دور نیست که فصل القرآن بوده. یعنی در آن جا یک آیه‌ای مطرح شد و ما ذکر کردیم که کجا باید وقف کنیم؟ ویرایش در فهم معنای آیه مهم است. مثلاً ویرگول را کجا بگذاریم؟

اهمیت علم منطق، زبان شناسی و نشانه شناسی

اینها مطالب خیلی غامضی است. بعضی از چیزها به ذهن طلبگی ما می‌آید. گفته طلبگی است که عرض می‌کنم. ما خیلی منطق مباحثه کرده‌ایم. این جور که عرض می‌کنم منظورم یک کلمه ساده نیست. مباحثات زیادی داشتیم. علم منطق بسیار علم مهم و غامضی است. اما غامض تر از آن علم زبان شناسی است. یعنی روی آن سوار می‌شود. مهمتر از منطق و زبان شناسی علم نشانه شناسی است که پایه همه اینها است. تار و پود همه اینها است. نوابغ بشر هزاران سال علوم را تصنیف کرده‌اند اما حال می‌رسند به اینکه عجب! اینها فنون پیچیده‌ای است که به کار در اطرافش نیاز داریم. این مطلب کمی نیست. لذا اگر بخواهید ده‌بندی کنید منطق خیلی غامض و پیچیده است. دارید می‌بینید مطالبی که تا الآن راجع به انواع منطق‌ها صحبت می‌کنند دلالت بر غموضش دارد.

من در کلمات اهل فن تصریحی ندیدم. همینطور خود من که طلبگی کار می‌کردم عرض می‌کنم. غامض تر از منطق، زبان شناسی است. اتفاقا نقش مهمی هم در خود منطق دارد. ما آن را مباحثه کرده‌ایم. منظره سیرافی و متی بن یونس سی فایل است. سی فایل است که اگر کسی حوصله داشته باشد مطالب خوبی در آن مطرح شده است. این برای زبان شناسی.بعد از اینکه اهمیت زبان شناسی مطرح شد، کمکم بشر فهمید غامض تر و پیچیده‌تر و مهمتر از زبان شناسی –که زبان شناسی هم شعبه ای از آن است- علم نشانه شناسی است. الآن تازه شروع کارش است.

لذا اگر «فصل القرآن» منظور باشد یعنی آیه و مطلبی مطرح می‌شد که می‌دیدیم وقف در آن در فهم از معنای آیه شریفه تفاوت می‌کند. البته زحمت کشیدند و نسخه‌هایی در کافی دارالحدیث

–کافی پانزده جلدی- هست، در وافی هم که نسخه‌های دیگر بررسی شده، در برخی از نسخه‌ها اصلا کلمه «فضل» نیست. «فذکرنا القرآن». من الآن که دیدم قبلاً دنبال آن رفته بودم، یک چیزی به حافظه ام آمد. اما میدانیم در قانون حدیث و کتب حدیث، اصل با کدام است؟ با کتابی است که زیادی دارد یا آن چه که ندارد؟ اصل با آنی است که زیادی دارد. آیا کسی هست که مثل ما بگوید «فضل» چه ربطی دارد؟

شاگرد: با خود «فضل» نمی‌توان درست کرد؟

استاد: چرا، مشکلی ندارد ولی باید یک جوری توجیه کرد. و الا «فذکرنا فضل القرآن فقال ان کان ابن مسعود لایقرأ»، خب این دو چه ربطی به هم دارند؟! اما اگر فصل القرآن باشد چرا، قرائت و نحوه فصل و وصل کاملاً در آیات شریفه تأثیر دارد.

بازبینی #2
ایجاد شده 21 آوریل 2024 12:59:19 توسط ... .
به روزرسانی شده 28 مه 2024 14:55:41 توسط ... .